

ONS EIGEN TIJDSCHRIFT

Uitgave van C. J. VAN HOUTEN & ZOON, Weesp

HOOFDREDACTEUR GERH. VAN DIJK

REDACTIE-ADRES: ROKIN 123, AMSTERDAM

SEPTEMBER 1933

Zie voor den inhoud adv. pag. 1

MOEDERS: GELUKKIG NIEUWJAAR!

MIJN SEPTEMBERGROET AAN U, MOEDERS van schoolgaande kinderen. In Uw vacantie hebt U 't aldoor geweten: straks begint *Uw* Nieuw Jaar. Dat na Kerstmis, dat, wat gevierd wordt na die gelukkige dagen van Kerstmis en U eigenlijk heel ongelegen komt — dat is maar een onpractische mannenuitvinding. Als men er straks misschien eindelijk toe komt, den kalender te herzien, onder anderen die telkens verspringende feestdagen er uit te verwijderen, dan mogen ze, wat U betreft, er ook gerust Oud en Nieuw uit schrappen. Want daar draait U maar weer voor op, en Uw moed en Uw lust zijn dan niet half zoo groot meer als toen U het Kerstfeest voorbereidde en het Kerstfeest vierde. Die een-en-dertigste December, die eerste Januari, het zegt U zoo weinig. Maar het begin van de Septembermaand — dat is *Uw* Nieuwjaar. Hopend en biddend komt gij van vacantie terug. Hopend en biddend ziet ge Uw kinderen weer naar hun verschillende scholen gaan. Uw studenten vertrekken weer naar hun kamers in de academiesteden. Die zijn nu buiten Uw bereik — daar moet U rustig van afwachten, wat ze zullen uitvoeren of niet uitvoeren. Daaraan kunt U niets meer doen. Daaraan hebt ge veel gedaan, jaren lang. En hoe 't hun verder vergaat, dat zal er van afhangen, wat en hoe ge met hen gedaan hebt in de afgelopen jaren. Hebt U altijd klaargezet om hun lessen te overhooren? Waart ge altijd weer opnieuw bereid om hun thema's na te kijken, hun opstellen te verbeteren? Hebt ge hen altijd achterna gezeten met *Uw* dagrooster — *Uw* werkwijze? Ja? Dan zal 't U nu wel eens bang te moede worden. Hoe zullen ze 't verder maken? Groote kans, dat ze nu van hun ongewende vrijheid een al te ongewenscht gebruik maken. Groote kans, dat ze nu de gelederen aanvullen

van diegenen, die jaren en jaren doen over hun eerste examen, en weer eens jaren over hun tweede — en voor wie het laatste examen tot in verre toekomst terugwijkt.

Maar hebt ge ze leeren werken, zelfstandig werken, ook vooral, door ze daartoe gelegenheid te geven? Hebt ge gezorgd, dat Uw huis rustig was en geen bridge-avonden of muzieklustpartijtjes op werkdagen den goeden gang van zaken verstoorde? Hebt ge een gestadig milieu weten te scheppen, waar ge het rustige middelpunt van was — zelf gestaag bezig? Zijt ge niet verdwenen, nu eens om te rusten, dan weer om te wintersporten, vervolgens om de schoonmaak te ontloopen? Heeft 't huis niet gedaverd van Uw eigen bemoeisels en omslag? Hebt ge voor Uw kinderen werksfeer weten te scheppen, met op tijd de hun toekomende ontspanning?

Dan kunt ge ze rustig laten vertrekken. Dan hebt ge alles gedaan, wat in Uw vermogen was. Uw geweten kan rustig zijn; ge zult Uw kinderen kunnen vertrouwen, en verder is 't dan afwachten.

Maar nu de anderen.

De Lagere-schoolkindertjes baren nog niet zooveel zorg. Toch is 't ook bij hen zaak, van meet af aan, van den eersten dag van Uw nieuw Moederjaar aan, op Uw *qui-vive* te zijn. Wie met Kerstmis een kind met een hopeloos rapportje thuis krijgt en dan onaangenaam verrast uitroept: „Maar daar heb ik niets van geweten!” geeft zichzelf een brevet van onvermogen. Dat had U moeten weten! U had de seinen op onveilig moeten zien staan — dat had U moeten aansporen om eens inlichtingen in te winnen. Dan had U bij Uzelf en bij Uw kinderen de fouten kunnen nagaan. Als 't eenmaal Kerstmis is en 't rapport is zóó slecht, dan is er bitter weinig kans de schade te herstellen. Dan is 't kind al te

ver achter geraakt en zou 't misschien schadelijk kunst- en vliegwerk zijn, te trachten het kind weer bij te werken.

Toch — Moedertjes met nog slechts Lagere-schoolkindertjes, vijf jaar lang kunt U een prins-leventje hebben. Geniet ervan. Doch dan, in den Oudejaarsavond van dat vijfde jaar, gedurende de vacantedagen dus, die U scheiden van het zesde leerjaar van Uw kind — dan beginnen Uw zorgen en verantwoordelijkheden. Stellig weet U al, wat U na afloop van dat zesde leerjaar met Uw kind doen zult. U zult het toelatingsexamen voor het Gymnasium laten doen, of voor de H.B.S. of U zult het naar een MULO-school zenden. Hebt ge U voor al Uw toekomstige plannen goed afgevraagd, of ge het goede gaat kiezen? U weet toch wel, hoe ontzettend de moeilijkheden van het Gymnasium en Middelbaar Onderwijs toenemen en zich ophoopen? Zware beschuldigingen worden jegens dat Onderwijs geuit — laat ik 't samenvattend slechts Middelbaar Onderwijs noemen. Doch één zware beschuldiging moet der klagende partij, het corps der Moeders, tegengeworpen worden: „Hebt ge Uw kind wel goed gepeild? Durft ge ja te zeggen, als U op Uw geweten af gevraagd wordt: Is *dit* een kind voor het Middelbaar Onderwijs?”

U hebt dus nu nog het gansche jaar vóór U, Moeders van zesde-klassers. Gebruik het goed — overleg met die Uw kind beter kennen dan gijzelf, of die méér omtrent de eischen der Middelbare School weten.

Raakt ge zeer in twijfel, bedien U dan eens van den man in een betrekkelijk nieuw ambt: den pædagog-psychiater. Laat die U raad over Uw kind geven.

Hebt ge een droeve vacantie gehad, omdat Uw kind in het eerste jaar op de Middelbare School is blijven zitten, dan hebt ge nog meer Salomo's wijsheid nodig! Vraag dan ter bevoegder plaatse

de inlichtingen omtrent de statistieken der kansen van hen, die het eerste leerjaar al struikelden, om nog ooit het einddoel: Eindexamen Gymnasium of Eindexamen H.B.S., te bereiken. Ge zult trieste cijfers leeren kennen — slechts 9 tot 16% heeft nog kans, na een mislukking in het eerste leerjaar, de eindstreep te halen.

Bij de kinderen der Middelbare Scholen is het ten zeerste geboden, alle krachten in te spannen tot Kerstmis. Uw krachten van toewijding, van meeleven, van ongemerkt gadeslaan. Tot Kerstmis zeker moet hun leven zijn: geregeld als de klok — moeten hun krachten en tijd gespaard blijven voor het werk in de allereerste plaats — en dan voor de noodige, *geschikte* ontspanning. Geen opwindende partijen of feesten met veel voorbereiding in dat eerste viertal maanden, geen overstelping van dansles en muziekles en hockeyclub en schermen tegelijk. Schoon deze overstelping *altijd* uit den boeze is, werkt ze wel bijzonder funest in de maanden vóór Kerstmis — de maanden, waarvan zoozeer geldt het: „Een goed begin is het halve werk.” In dit verband zou ik willen zeggen: is drie kwart, is vier vijfde van het werk. Dus: oogen en ooren open! Gijzelf en Uw huis gereed! Uw tijd, Uw intelligentie, Uw geestkracht, het beste Uwer persoonlijkheid ingezet! En dan een heerlijke Kerstvacantie. Als 't kan, naar buiten. Doch thuis is 't ook goed, bij den Kerstboom, in 't naar dennengroen geurende huis, waar de vrienden en vriendinnen nu vrij in en uit mogen loopen. Nu hartelijk ontvangen worden! Waar nu een feestje in elkaar wordt gezet of een logeerpartij. En dan in Januari met frisschen moed verder. Kerstmis gewonnen, véél gewonnen.

Het Nieuwe Moederjaar begint nu. Moge de aanvang ervan goed zijn en voeren naar een vroolijk Kerstfeest!

Moeders, ik wensch U een Gelukkig Nieuwjaar!
S. LUGTEN—REIJS.

